

Sultan Kılıç: Elbistan Alxas (Alhas)'ta bir Ermeni yetim Menöğşe Ağa

Posted on 21/06/2019

2016 Nisan ayının sonunda Malatya'dan Elbistan'a bağlı Hartak, yeni adıyla Beştepe köyüne doğru yola çıkıyoruz. Yolumuzun üstünde bulunan Bako Baba türbesini ve çevresindeki mezarlığı ziyaret ediyoruz. Rehberimizin önerisiyle yine eski bir yerleşim yeri olan Alhasuşağı köyüne uğruyoruz.

2016 yılında 87 yaşında olan Alhasuşaklı Fadime Yıldız, Hartak (Beştepe)'taki Ermeni Menöğşe Hatunu anlatıyor bize. Ben çocuktum, Menekşe Hatun büyüktü; erkek gibi gelir giderdi. Köyde bile durmazdı; at sırtında tarlalarını dolaşırdı. Bir de uzun boylu bir kızı vardı, adı Cevahir'di. Anasını görmeye gelirdi. Cevahir, şimdi yaşıyor mu, öldü mü bilmiyorum, diyor. Çok fazla bilgi alamıyor, yolumuza devam ediyoruz.

Uçsuz bucaksız, yemyeşil tarlaların yanından geçerken rehberimiz "İşte, gördüğünüz şu uçsuz bucaksız tarlalar, Menekşe Hatunun tarlaları." diyor.

Bir tepeye sırtını yaslamış birkaç evi, iki kocaman kerpiç konağı, oluklara sığmayan kaynak suyu, bakımlı mezarlığı olan bir yerleşim yerine varıyoruz. Yani Menekşe Hatunun asıl hayatını sürdürdüğü Hartak (Beştepe)'a varıyoruz.

Doğrudan Ademoğlu konağına yöneliyoruz. Güler yüzle karşılanıyoruz. Meğer Menekşe Hatunun İngiltere'de yaşayan gelini ve torunları, o sabah gelmişler konağa. Bu koca konağın biraz ötesinde güzel bir konak daha var. Bu da İbrahim Ağanın ağabeyi, halk ozanı olan Kalender (Fakri Haydari)'in konağı.

Gelini Ohey Ademoğlu'nun da yüzünde, ellerinde, ayak bileklerinde dövme olduğunu görüyoruz. Dövmenin neden ve nasıl yapıldığından başlayan sohbetimiz, kaynanası Menöğşe Hatuna varıyor. Menöğşe Hatunun da kolunda dövme vardır.

2016 yılında 88 yaşında olan gelini Ohey Ademoğlu'nun anlatımıyla Menöğşe Hatun: "İhtiyarladım, unuttum, 34 sene kahrını çektim... Beraber yaşadık ölene kadar, ona çocuğum gibi baktım. Yıkadım, yemeğini yedirdim, gezdirdim. Çok otoriterdi ama yaşlanınca unutkanlık başladı. Biraz dengesini yitirdi tabi. Onun oğlu yani benim kocam, kaynanamdan yedi sene önce öldü. Hükümran bir kadındı, cesur bir kadındı. Resmi dairelere girerken kapıları tekmeyle açardı. Herkes çok saygı duyardı. Biz de onun sayesinde saygı gördük. Menekşe Hatunun gelini geldi, diyerek hemen işlerimi görürlerdi." diyor.

Ardından çerçeveletilmiş siyah beyaz fotoğraflar getiriliyor. Menekşe Hatun'un ikinci eşi olan İbrahim Ağanın at üstündeki yakışıklı duruşuna dikkat çekiliyor. 1961'de Menekşe Hatunun oğulları ve geliniyle çektiği siyah beyaz fotoğrafı inceleniyor.

Ohey Ademoğlu'nun oğlu, dedesinin adını taşıyan İbrahim Ademoğlu, babaannesi Menekşe Hatunu anlatıyor "Babaannemin bu kadar güçlü bir kadın olmasında çekmek zorunda kaldığı acılarla mücadelesinin yattığına inanıyorum. Onun yaşamı, acılarının isyanıydı. O daha küçücükken babası ve kardeşleri götürülmüş. Annesi, gözlerinin önünde katledilmiş Ermeni oldukları için. Malatya'nın çok varlıklı Çıtak ailesinden. Hatta ablası Rukiye gelir giderdi. Luskiye, annesinin; Agop da babasının adı. Rukiye nene, Malatya'nın Mücelli Caddesinde otururdu. Babaannemim kız kardeşi Rukiye başka annedenmiş, babaları birmiş. Akshapo, Mısır'daydı. Mektuplaşıyorduk hatta bir ara babaannemle birlikte Mısır'a gidecektik, Akshapo nineyi görmeye. Yazın Mısır sıcak olur, güzün gelin, dediler. Sonra gidemedik, bağımız da koptu." diye devam ediyor.

İbrahim Ağa ile Menöğşe Hatunun genişleyen ailesinin yaşadığı koskoca kerpiç konağı geziyoruz. Tüm ahşapların işlendiğine hatta tavanların bile rengarenk ahşaplarla

süslendiğine tanık oluyoruz. Kocaman tahıl ambarları bile işlemeli bu konakta. Güzel bir kahvaltıdan sonra aile mezarlığına gidiyoruz. Torun İbrahim Ademoğlu, tüm mezarları, mezarda yatan yakınlarının hayat öyküleriyle tanıtıyor. O yörede İbrahim Ağadan çok Menöğşe Ağanın efsane olduğu kanaatine varıyoruz.

1894-96 yılları arasında sadece İstanbul'da binlerce Ermeni genci öldürülür. Aydınlanmacı, eşitlik ve özgürlük isteyen Ermeni gençleri katledilir. İzmir'de, Antep'te, Maraş'ta, Samsun'da, Trabzon'da, Malatya'da, Harput'ta, Diyarbakır'da, Urfa'da, velhasıl memleketin dört bir tarafında Ermenilere kırım uygulanır.

Okullar, kiliseler yakılır yıkılır, evler ve işyerleri yağmalanır. Akıl almaz bir vahşet uygulanır. Kadınlara, kızlara insanlık dışı muamele yapılır. Kimi çareyi Müslümanlığa geçmekte bulur, on binlerce Ermeni öldürülür, binlerce çocuk yetim bırakılır.

O yetimlerden biri de o dönem dokuz yaşında yetim bırakılan Manuşak (Menekşe)'dir. Manuşak, Malatya'nın ileri gelen ailelerinden Çıtaklar'dan Agop ve Lusiye'nin kızıdır. Evin en küçüğü ve en nazlısıdır. Yedi yaşındayken halk arasında "uğma" denen bir hastalığa yakalanır. İyileşmesi için aile seferber olur. İyileşir iyileşmez Manuşak'ı ailece alıp Kudüs'e götürürler. Orada vaftiz edilir. Koluna bir haç işareti yapılır ve altına o yılın tarihi yazılır. Ardından Malatya'ya geri dönerler.

Çıtaklar, Aşşağışeh (Eski Malatya)'de tarımla uğraşan, dokuz değirmenleri olan ve ticaretle uğraşan zengin bir ailedir. Agop, ilk eşini kaybettikten sonra Lusiye ile evlenmiştir. İlk eşinden bir oğlu ve Rukiye adında bir kızı vardır. Lusiye de ilk eşinden ayrılmıştır ve Akhsapo adında bir kızı vardı. Akhsapo ise babası ile kalmaktadır.

Çıtaklar'ı Malatya'da herkes tanır. Malatya, farklı kültürlerin bir arada yaşadığı bir kültür merkezidir. Abdülhamit'in kırım fermanından önce Müslümanlarla Hıristiyanlar arasında pek sorun yoktur. Dostluk ve saygı çerçevesinde birlikte yaşamaktadırlar.

Ancak 1894-96'da durum değişir, barbarlık öne çıkar. O yıl Çıtaklar'da tatlı bir telaş vardır. Nişanlı oğullarını evlendireceklerdir. Düğün günüdür ama düğün yapılamaz. Düğünden önce askerler evi basar, Agop'u, oğlunu ve konukları sorgusuz sualsiz alıp götürürler ve götürülenlerden bir daha haber alınamaz.

Diğer taraftan kışkırtılmış Müslüman halkın saldırıları başlar. Ermeni gençleri, derme çatma silahlarla saldırılara karşı koymaya çalışır ama vahşetin önüne geçilemez.

Çıtakların konağında eşi ve dört oğluyla hizmetkârlık yapan bir adam vardır. Bir gün hizmetkâr gelir Lusiye'ye "Sizi alıp eşinizin yanına götürecekler." der. Konak bahçenin içinde ve bahçede her çeşit meyve ağacı vardır. Konağın arkasında ise kocaman bir dut ağacı her yana dal kol atmıştır.

Lusiye, hizmetkârı ve oğullarını çağırır. Dut ağacının altında kıratlarca bulgurun kaynatıldığı bir kazanın gömüleceği büyüklükte bir kuyu kazdırır. Kazan kuyuya indirilir. Evdeki değerli eşyalar o kazana yerleştirilir. En üste oğullarının giyemediği damatlık elbisesi düzgün bir şekilde konur. Eşyalar yerleştirildikten sonra kazanın ağzı kapatılır ve üstü toprakla örtülür. Lusiye, hizmetçiye döner "Gelirsek bu eşyalar bizimdir, gelmezsek sizin olsun." der.

Ertesi sabah bir grup asker kapıya dayanır "sevkiyat" var deyip Lusiye'yi ve kızları alıp götürürler. Kadınlardan ve çocuklardan oluşan bir grupla yola çıkarırlar. Malatya'nın çıkışında bir asker, Rukiye'yi gruptan ayırır ve götürür bir eve bırakır. Evdekilere kendisi geri gelene kadar Rukiye'ye sahip çıkmalarını tembih eder. Lusiye isyan eder, bunun üzerine asker, niyetinin kötü olmadığına dair söz verir.

Grup Arapgir'e vardığında, Arapgir yakılıp yıkılmıştır. Büyük bir Ermeni kırımı yapılmıştır. Arapgir'de Çıtaklar'ın tarla işlerini yapan Müslüman bir kirveleri vardır. Lusiye, bir yolunu bulup kirvelerine gidebilirlerse, onların kendilerine sahiplik edeceklerini ve kırım durduktan sonra Malatya'ya geri dönebileceklerini düşünür. Dolayısıyla Rukiye'yi gruptan alan askere

varır, durumu anlatır. Asker, bir yolunu bulur, Lusiye ve kızını gruptan ayırır.

Lusiye, kızı ile beraber kirvelerine gider. Ama durum Lusiye'nin düşündüğü gibi olmaz. Kirveleri çok kötü davranır, "gâvur" deyip saldırırlar. Üst başlarında ne varsa alırlar. Kulaklarındaki küpeyi almak için kulaklarını yırtarlar. Lusiye, her ne kadar "Yapmayın etmeyin, biz kirveyiz, eski dostuz!" dese de fayda etmez. Elini kolunu bağlayıp bir köşeye atarlar Lusiye ile küçük kızını.

Lusiye şaşkındır. Malatya'ya hediyesiz gelip hediyesiz gitmeyen kirveler, düşman kesilmiştir. Abdülhamit, kirveleri bile düşman etmeyi başarmıştır. Lusiye anlamıştır, "aman" yoktur. Kirveler, namazlarını kıldıktan sonra Lusiye'yi ve kızını alıp bahçeye, ağaçların arasına götürürler. Lusiye, insanlıktan çıkmış bu kirvelerine dönerek "Sizden korkan sizden kötü olsun!" der. Sonra kızına döner "Korkma kızım!" der. Adamın biri kızı tutar, kirvesi elinde balta ile Lusiye'nin başucunda "Allah-u Ekber" deyip baltayı kaldırır. Lusiye "Allah belanızı versin!" der ve balta darbesiyle kafası yan tarafa düşer.

Kız "Mama!" diye bir çığlık atar ve donup kalır. Sonra ne yapacağını şaşırılmış halde hareket eder. Kirveler katil olup çıkmıştır. Küçük kıza dünyanın en büyük acısını yaşatıp geri eve getirirler. Asıl ismini söylemezler. Asıl ismini doğduğunda annesi vermiştir. O gün o isim, annesiyle beraber elinden alınmıştır. Anasını öldürenler ona Menekşe derler. Bu ismi değiştirmez, bir tarih olarak tutar Manuşak...

Harman zamanıdır. Tarlada biçilen ekinler harmana toplanır. Birkaç hafta sonra Akçadağ (Arga)'ın Ören köyünden Hasan Ağa, Arapgir'e, Menekşe'nin kaldığı ailenin evine gelir. Hasan Ağanın o taraflarda bir çiftliği vardır. O aile, çiftlikte ortakçı olarak çalışıyordur. Ağaya hizmette kusur etmezler. Bir ara Menekşe'nin yıkılmış hali Hasan Ağanın dikkatini çeker. "Ne olmuş bu çocuğa?" diye sorar. Ev sahipleri "Bu kız Ermeni sevkiyatından kaldı, biz de hayrımıza bakıyoruz." derler.

Hasan ağa Menekşe'yi oradan alır," Bu da benim kızım sayılır, çocuklarımla büyür." der, Ören'e getirir. Ören bir Kızılbaş köyüdür. Hasan Ağanın eşi, Menekşe'yi aklar paklar, güzelce giydirir. Gün geçtikçe benzi beti yerine gelir ama parçalanmış ruhu bir türlü sağalmaz. Hasan Ağanın karısı, Menekşe'yi çocuklarından ayırmaz. Menekşe, yaşadığı büyük acının etkisindedir, geceleri kâbus görür, yatakta sıçrayıp uyanır. Kadıncağız, Menekşe'ye sarılıp uyur. İnanca göre korkmasın diye yastığının altına ekmek koyar.

Hasan Ağa, daha sonra Arapgir'deki ailenin Lusiye'yi öldürdüğünü öğrenince onlara bir daha ortaklık vermez ve onlarla görüşmez.

O günler bir Kızılbaş dedesi Ören'e gelir, Hasan Ağanın evine misafir olur. Köylüler oraya toplanır. Hasan Ağa "Dedem bu ne haldir?" diye sorar. Dede " Ne olsun, dün bize yaptıklarını bugün Ermenilere yapıyorlar." der. Muhabbet derinleşir. Yaşlı bir kadın, Osmanlı'nın katliamlarını lanetleyerek anlatır.

Malatya ve Maraş tarafından kırım haberleri gelir. Kırımı direnen Ermeni yerleşkelerinden, Maraş bölgesinde bir Zeytun bir de Hacın kalmıştır. Aynı zamanda Osmanlı, Ermenilere destek çıkmasınlar diye Kızılbaşları da katletmeye başlar. O yıl Akçadağ (Arga)'ın Tümukan (Tümükler) köyünde bir günde kırktan fazla Kızılbaş Kürt katledilir.

Dede, "Çiçekler birbirine bakarak güzelleşir, halklar da öyle, çiçek gibi birbirlerine bakarak güzelleşirler. Ama Malatya çorağa döndü. Dost kapıları kilitlendi. Her tarafı yobazlar doldurdu. Sevgi kalmadı." der. Menekşe için dua eder.

Sonra bağlama eşliğinde muhabbet devam eder. Yanık, yanık okunan beyitler eşliğinde hem dede hem de dinleyenler gözyaşlarını tutamazlar.

Dede, Ören'de birkaç gün kalır. Hasan Ağadan ve eşinden bir istekte bulunur. "Menekşe'yi verin bana, benim evladım olsun." der. Aslında bu isteğe ne Hasan Ağanın ne de eşinin

gönlü razı gelir ama dedeye “Hayır!” diyemezler. Dede, Menekşe’yi alır, kendi köyü Dede Efendi’ye götürür.

Menekşe, köyde sevilen bir çocuk olarak büyür. Yıllar geçip evlenme çağına geldiğinde Cıbo Dede, evlatlık diye getirdiği Menekşe’yi ilk karısının üstüne eş olarak alır.

Cıbo Dede evlidir ama hiç çocuğu olmamıştır. Eşi Elif, soyu sürdürecektir bir evladın olması için dedenin evlenmesine razı olur.

Menekşe, yıllar sonra hamile kalır. Doğacak bebeğini heyecanla bekler ama aradan onca yıl geçmesine rağmen ailesinden bir haber alamamıştır. Her seferinde bir umut derken 1915’te kıyım tekrar başlar. Ermeniler, ortadan kaldırılması gereken düşmanlar olarak gösterilir. Her yerde olduğu gibi Malatya’da da Ermeniler temizlenmiş olur.

Menekşe Hatun hamileyken Cıbo Dede ölür. Menekşe Hatun, bir kız çocuk doğurur. Çocuğa Cevhair adını verirler. Evde hüznün ve sevinç bir arada yaşanır. Menekşe Hatun kadar Elif ana da bebekle ilgilenir. Bir yıl sonra Elif ana ölür. Menekşe Hatun, önce Cıbo Dedeyi, şimdi de Elif anayı kaybetmenin acısını yaşar ama hem köylüler hem de talipler yalnız bırakmaz onu. En zor zamanda yanında olurlar. Birinci Dünya Savaşı bittiğinde “Ermeniler nerdeyse açığa çıksın ve mallarına sahiplik yapsın!” diye bir çağrı yapılır.

Menekşe Hatun heyecanlanır. Onun derdi mal mülk değil, ailesinden birilerini görebilme umuduyla kalkar Malatya’ya, o zamanın tapu dairesine gider. Orada aynı niyetle gelmiş iki ablasına ulaşır. Artık dünyalar Menekşe Hatunundur. Ablası Akhsapo evlenmiş ve Mısır’a yerleşmiştir. Diğer ablası Rukiye ise kendisini alıkoyan askerle evlenmiştir. Askerin önceki eşi görme özürlü ve bir kızı vardır. Rukiye’den çocuk doğmayınca asker, başka bir kadınla daha evlenmiştir.

Rukiye daha sonra adamdan ayrılır. Kendisine bir evlat edinir ve bir ev alıp Malatya’ya

yerleşir.

Maldan mülkten bir şey alamazlar ama üç kız kardeşin buluşması dünyalara değer. Üç kız kardeş, ölene kadar bağlarını koparmazlar.

Bu arada Hartaklı İbrahim Ağa, Menekşe Hatunun Çıtaklar'ın kızı olduğunu öğrenmiş olur. İbrahim ağa Alxas aşiretindedir ve Elbistan'ın Hartak (Beştepe) köyünde oturuyordur. Çok zengindir. Abisi Kalender (Fakri Haydari), ağalığı kabul etmediği için babası, ağalığı İbrahim Ağaya bırakmıştır. Kalender, yörenin önde gelen halk ozanlarından.

İbrahim Ağa, iki kere evlenmiştir. İlk eşi Fadime ölmüş, ikinci eşi Zöhre vardır. Hartaklı İbrahim Ağa, Menekşe Hatuna evlenme teklif eder, Menekşe Hatun kabul eder ama bu, o kadar kolay olmaz. Önce İbrahim Ağanın amcazadeleri karşı çıkar. Çünkü hem Zöhre Hatun vardır, hem de dedenin eşiyle evlilik isteği doğru bulunmaz.

Bir yıl sonra Zöhre Hatun hastalanır ölür, çocuklar ortada kalır. Bunun üzerine ağanın abisi Kalender , "Git Menekşe Hatunu al getir!" der. Haberleşirler. Menekşe Hatun, kızı Cevhair'i de yanına alarak Kör Süleymanlar köyüne gelir, Haskuttuk'un evine misafir olur. Oradan İbrahim Ağaya haber yollar.

Beştepe köyünden on kadar atlı yola çıkar. Kör Süleymanlar'a vardıklarında Ören köyünden bir grup insan oraya gelmiş olur. Örenliler, Cıbo Dedenin talipleridir. Menekşe Hatun hem dedenin yadigârıdır hem de manevi olarak dedenin yerinde sayılır. Dolayısıyla Örenli talipler, bu evliliğe razı olmazlar. İş kavgaya kadar varır. Araya Haskuttuk ve köyün ileri gelenleri girer. Taraflar yatıştırılır. Menekşe Hatun kararını vermiştir, Alxashılarla gelir. Örenliler "Yapacak bir şey yok." diyerek geri dönüp giderler.

Menekşe Hatun, artık İbrahim Ademoğlu ile evlidir. Menekşe Hatunun Cıbo Dedenen bir kızı, İbrahim Ağadan üç oğlu ve bir kızı olur. İbrahim ağa yakışıklı, yapılı ve güzel giyinen

bir adamdır. Zengindir, daha da zengin olmak ister. Bundan dolayı amcazadeleri ile anlaşmazlığa düşer ve 1935'te amcazadeleri tarafından öldürülür.

Menekşe Hatun için zor bir dönem başlar. Çünkü kocası öldürülmüş, akrabalar arasına düşmanlık girmiştir. Ailede söz kendisinindir. Ne yapacaktır? Acısını yaşar ama kan davasının sürmesine izin vermez. Çocuklarını büyütür ve okutur. Büyük oğlu Erdoğan Ademoğlu doktor olur ve Maraş Devlet Hastanesi'nde baştabiplik yapar.

“Yağa yağa yağmur yağa

Ucu geldi bizim eve

İki tane atlı yitirdim

Biri dede biri ağa”

(Menekşe Hatun)

Menekşe Hatun, geçmişinden pek bahsetmez, yaşadığı vahşeti anlatıp çocuklarını üzmemek istemez. Zaman zaman görümcesi Huri ile bir araya geldiklerinde dertleşirler. Huri, 1915 yılında Osmanlı'ya başkaldırdığı için Harput'ta arkadaşları ile beraber idam edilen Kürecikli Memed Ali (Mamad Ali Axık'e)'nin eşidir.

“Şu Nurhak'ın dağı yüce

Ben ağlarım gündüz gece

Cenazemi kaldırmayın

Aşiretim gelmeyince

Mamko Mamko Memed Ali

Hewal rındo çi delali

Ciran ja derdan dinalin lo

Genco tu bisti çar sali

Ata biner at yakışır

Yola gider yol yakışır

Memed Ali' yi sorarsan

Müfrezelerle çarpışır

O dağında bu dağında

Kan akıyor dudağından

Harput' ta bir genç asmışlar

Kasımoğlu ocağından

Geceden baskın bastılar lo

Darağacına astılar

Kasımoğlu Memed Ali

Bayramda kurban kestiler

Bir seherin şafağında

Gitti gencecik çağında

Körpe gelin kadan alsın

Kundağında kucağında”

Menekşe Hatun, çok iyi ata binen, güzel ve yiğit bir kadındır. Sert görünüşü altında merhametli bir yüreği vardır. Bir keresinde kocasını vuran adamın düşe kalka odun getirdiğini gördüğünde babasına yardım etmediği için kalkıp adamın oğluna bile kızmıştır. Varlıklıdır. Devlet dairesine gittiğinde kapıya tekme ile vurup içeri girer. O Menekşe Hatundur, herkes bilir, tanır. Zenginliğine dayanıp ihtiyaç sahibi bazı insanları askere göndertmemiştir.

Birçok davaya girip çıkmıştır. 1962 yılında Alxas aşiretinden Aktıl köylüleri ile Müslüman Türk köyü İnceciklerin bir arazi davası olur. Aktıl ile İncecik köyü arasında bulunan Bebe mezrası Aktillerindir. Aktillerin Bebe’de evleri ve ahırları vardır. İncecikler, hak iddia eder. Bunun üzerine mahkeme mezranın yıkım kararını verir. Müfreze eşliğinde evleri yıkmaya gelen İncecikler, Alxasların karşı koymasıyla geri çekilirler. Daha sonra büyük bir müfreze eşliğinde saldırı yapılır. Askerler Aktillileri kuşatma altına alır, İnceciklier ise evleri yıkıp yağma ederler. İnceciklier muhtarı ve ileri gelenleri “Allah’ını seven Kızılbaşların, Kürtlerin evlerini yıksın, bir taş söken cennete gider!” diyerek insanları kışkırtır.

Menekşe Hatun, aynı annesi Lusiye gibi “Allah belanızı versin, memleketi cehenneme

çevirdiniz!” der. Evleri barkları yıkılan Alxaslılar, perperişan olur. Ortada kalan insanlara Kızılay çadır bile vermez. Alxaslı, eyvallah etmez, kendi insanlarına sahip çıkmasını bilir.

Bebe'nin dörtte biri, İbrahim Ağadan kalma Menekşe Hatunundur. Arazi, ellerinden alınmış, mera yapılmıştır. Bir keresinde bir davada ak sakallı bir ihtiyar, Menekşe Hatunun Hıristiyan olduğunu ima ederek “Menekşe Hatun kelimeyi şahadet getirsin, ben davamdan vazgeçerim!” deyince, Menekşe Hatun lafını esirgemez, döner adama “Sakalı boklu, sen benim kelimeyi şahadet getirdiğimi ne zaman gördün ki şimdi de göresin!” der.

1971 yılında Cıbo Dededen bir torunu, Antep'te hâkimlik yaparken öldürülür. Kırk gün sonra oğlu İsmail, kalp krizi geçirir ve ölür. Menekşe Hatun, büyük bir acı yaşar. O güne kadar oğlu kan davasına karışır diye tedirgin yaşamıştır. Yaşadığı acıya rağmen, oğlu kan davasından değil de kalp krizinden öldüğü için “Ben bu gece rahat uyudum.” diyerek içlenir.

Menekşe Hatun 1978 Mart'ında Beştepe köyünde çok sevdiği torunu İbrahim Ademoğlu'nun yanında hayata gözlerini yumduğunda yedi yaşındayken koluna yaptırılan haç ve tarih halen duruyordur. Öldüğünde doksan üç yaşındadır ama mezar taşına doğum tarihi olarak 1900 yazılır.

Kaynak: malatyagezi.com